

16. 09. 2021 **Nedeljske novice**

Stran/Termin: 34

Naslov: Respiratornih fizioterapevtov je premalo

Naklada: 31.853,00

Avtor: EMA BUBANJ

Površina/Trajanje: 1.109,26

Rubrika/Oddaja: NA ZDRAVJE

Žanr: POROČILO

Gesla: ALMA MATER, TINE KOVAČIČ

**FIZIOTERAPIJA
IN COVID-19**

Respiratornih fizioterapevtov je premalo

V Sloveniji imamo uradno okrog 1600 fizioterapevtov, ki pa ne zmorejo pokriti vseh potreb: covidna rehabilitacija je pika na i, mnogi s fizioterapijo okrevajo še mesece

**PIŠE:
EMA BUBANJ**

Na številnih področjih zdravstva

»Fizioterapevti delujejo v različnih okoljih: na področju primarne preventive, kjer je pomembna predvsem promocija zdravja, na področju sekundarne preventive, ki vključuje zdravljenje, in na področju terciarne preventive za vzdrževanje relativnega zdravja, prav tako smo vključeni v rehabilitacijo in habilitacijo v ambulantni dejavnosti, klinikah, bolnišnicah, v zdravstvenih domovih, domovih za starejše občane pa tudi v naravnih zdraviliščih, rehabilitacijskih centrih, socialnovarstvenih zavodih za usposabljanje, v centrih za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje, športnih centrih in ne nazadnje tudi v zasebni fizioterapevtski praksi,« pomembno poslanstvo predstavlja doc. dr. Kovačič.

Predsednik Združenja
fizioterapevtov Slovenije
(Zes) doc. dr. Tine
Kovačič
FOTO: ZUPANIČ
MILENA

Posamezniki, ki so doživeli blago ali hudo obliko covid-19, lahko simptome bolezni izkušajo daljši čas, tako se lahko razvije dolgotrajni covid-19. To je večsistemska bolezen, saj obstaja več kot 200 simptomov, ki se pojavljajo v različnih kombinacijah in lahko nihajo med predvidljivimi in nepredvidljivimi vzorci ponovnih izbruhov in začasnega izboljšanja bolezni, je ob svetovnem dnevu fizioterapije, ki je letos potekal pod geslom Rehabilitacija in dolgotrajni covid, pojasnil predsednik Združenja

Pomanjkanje sape spremlja mnoge po prebolelem covidu-19.
FOTOGRAFIJE: GETTY IMAGES

Najbolj kritično je v domovih za starejše občane.

fizioterapevtov Slovenije (Zes) doc. dr. **Tine Kovačič**.

Otroci s podobnimi simptomi

»Najpogostejši simptomi po šestih mesecih so ekstremna utrujenost in izčrpanost, poslabšanje stanja po naporu, težave s spominom in koncentracijo oziroma t. i. možganska megla, pogosto pa so prisotni še nespečnost, razbijanje srca, vrtoglavica, mišična bolečina, bolečina v sklepih pa tudi depresija in tesnoba, zvonjenje in bolečine v ušesih, slabost, diareja, bolečine v želodcu, izguba apetita, povišana te-

lesna temperatura, kašelj, glavobol, boleče grlo, spremembe zaznavanja vonja in okusa,« pojasnjuje doc. dr. Kovačič in pristavlja, da je bilo veliko ljudi, ki živijo s to boleznijo, pred tem zdravih in v dobri kondiciji. »Otroci simptome dolgotrajnega covida prestajajo podobno in tudi enako pogosto kot odrasli. Konsenz o mednarodno veljavni definiciji dolgotrajnega covida še ni bil dosežen, a kljub temu se število dokazov, da je dolgotrajni covid pogost in izčrpavajoč, povečuje. V Zesu si želimo, da bi zaradi ključnih potreb Vlada RS del pomoči EU za okrevanje po covidu namenila tudi področju večjega dostopa do fizioterapije zlasti na primarni ravni kot na področju specializacij fizioterapevtskega kadra in posledično omogočila zaposlitev več fizioterapevtov v mreži javne zdravstvene službe, ne pa da nam kakovosten kader uhaja v Avstrijo in druge države EU.« Pri

obravnavi covidnih bolnikov imajo izjemno pomembno vlogo respiratorni fizioterapevti, ki pa se morajo za pridobitev posebnih znanj, kot je uporaba neinvazivne ventilacije, dodatno izpopolnjevati in opraviti večmesečno usposabljanje. »Med dodiplomskim študijem se fizioterapevti naučimo zgolj osnovnih tehnik respiratorne fizioterapije, kot so dihalne vaje, izkašljevanje, inhalacije, drenažni položaji ... Respiratornih fizioterapevtov je v Sloveniji trenutno le okrog 50 in so zaposleni predvsem po oddelkih v UKC Ljubljana, UKC Maribor, SB Celje, URI Soča, na Kliniki Golnik, Nevrološki kliniki, v Cirusu Kamnik in še nekaj drugih ustanovah. V primerjavi s tujino (predvsem ZDA in Kanado) je ta številka zelo nizka, ob izbruhu epidemije pa celo zelo kritična.«

Kadrovska stiska, dolge čakalne dobe

Doc. dr. Kovačič je tudi vodja doktorskega študijskega programa fizioterapije na mariborski zasebni univerzi Alma Mater, kjer potekajo tudi številni raziskovalni in aplikativni projekti s tega področja, v sklopu katerih so pripravili tudi rešitve za pomoč pri rehabilitaciji po prebolelem covidu-19, tudi aplikacijo za fizioterapijo na daljavo, ki se je med zaprtjem javnega življenja že izkazala za izjemno dragoceno. A tudi takšne tehnološke inovacije, pa naj so še tako uporabne in učinkovite, ne morejo skrajšati absurdno dolgih čakalnih dob, katerih žrtve so vedno pacienti in njihovo stanje, ki se tako le slabša. »Slovenski fizioterapevti se soočamo z aktualno problematiko glede kadrovskih normativov na področju fizioterapije

in čakalnimi dobami pri obravnavi pacientov, ki bi jih lahko skrajšali z implementacijo neposrednega dostopa do fizioterapije, kot je to urejeno v drugih državah po svetu. Prav pandemija je namreč v tujini spodbudila odločevalce, da so omogočili fizioterapevtom delovati po načelu neposrednega dostopa, zato so se lahko pacienti za fizioterapevtske postopke v večji meri obrnili na fizioterapevta neposredno, brez napotitve drugega zdravstvenega strokovnjaka. Želimo si, da nam ministrstvo za zdravje čim prej podeli javna pooblastila, saj si želimo uvedbe ustreznih licenc, da bo tako kot drugod v Evropi in svetu poskrbljeno za kakovostno in varno fizioterapevtsko obravnavo vseh pacientov v javnem in zasebnem zdravstvu,« poudarja doc. dr. Kovačič in kadrovska stisko ponazori s številkami: »Najbolj kritično je v domovih za starejše občane, kjer je v povprečju en fizioterapevt na 150 uporabnikov, medtem ko je v tujini en fizioterapevt na 25 do 30 starejših v okviru geriatrične obravnave na domu ali v lokalni skupnosti. Potrebe po tovrstnih storitvah se iz leta v leto povečujejo. V Sloveniji imamo uradno okrog 1600 fizioterapevtov, od tega jih je okrog 1200 vključenih v javno zdravstveno mrežo, vključno s koncesionarji. Vsi delajo v zdravstvenih domovih, bolnišnicah, kliničnih centrih, zdraviliščih, univerzitetnem rehabilitacijskem inštitutu.« Potrebe po fizioterapevtskih storitvah se iz leta v leto povečujejo, tudi zaradi staranja prebivalstva, zato bo v prihodnje fizioterapevt še naprej zelo iskan in zaželen poklic, še sklene sogovornik.

